

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Sønderskov 2026

Hvem er vi?

Børnehaven Sønderskov er en kommunal daginstitution med et gennemsnit på 45 børn i alderen 3-6 år.

Børnene er opdelt i 2 aldersintegrerede grupper for de 3-4 årige og 1 førskolegruppe. Personalet på gruppen er ansvarlig for barnets udvikling, trivsel, læring samt forældresamarbejdet i de 3 år barnet går i børnehaven. Grupperne har hver sit grupperum som fast tilhørssted. Børnene samles dagligt i gruppen, hvor der arbejdes med pædagogiske aktiviteter.

I børnehaven har vi en forældrebestyrelse der vælges hvert år i oktober, når vi holder forældremøde.

Vi ligger placeret tæt på skov, mose, marker, indkøb, skole og bibliotek, og vi er flittige brugere af vores nærmiljø.

Vi har en fantastisk legeplads, hvor børnene bruger kroppen, og fordyber sig i leg.

Vi værdsætter større ture ud af huset som f.eks. koloni, udflytterdage, samt en fælles udflugt for hele institutionen.

Vi er en nærværende og engageret personalegruppe, der vægter fagligheden højt, bruger humor og sætter pris på det nære forældresamarbejde. Vi har et godt samarbejde med andre relevante faggrupper.

I vores pædagogiske arbejde vægter vi relationer højt og har en anerkendende tilgang til både børn og deres familier.

Vores pædagogiske grundlag.

Børnesyn og børneperspektiv:

Alle er ligeværdige uanset baggrund. Hvert barn er unikt og anses for at være kompetent og selvstændigt. Derfor mener vi, at barnet kan bidrage og være medskabende til egen læring.

Vi anerkender børnenes forskelligheder og tilpasser læringen efter børnenes forskellige niveauer, behov og udfordringer. Der er tid, plads og rum til at være barn.

Nærværende og tillidsskabende voksne skaber i samspil med børnene, en hverdag hvor børnene er trygge, trives, lærer, udvikles og dannes.

Dannelse:

Her hos os har børnene medindflydelse, medbestemmelse, og medansvar.

Vi lærer børnene at tage ansvar for egne handlinger, og giver dem frihed under ansvar. I konfliktsituationer høres begge parter, og i fællesskab kommer parterne frem til en løsningsmodel.

For at kunne begå sig i det danske samfund, uanset kulturel baggrund, er det vigtigt at børnene lærer at kunne gå på kompromis, acceptere forskelligheder, lære sproget, normer, regler, etik, moral og værdier.

Legen:

Her hos os anerkender og respekterer vi legen højt. Vi opfanger børnenes spor og tegn via legen, og bruger dem som vejviser i den pædagogiske planlægning. VI rammesætter lege og aktiviteter ved at have forskellige læringsmiljøer der løbende tilpasses børnegruppen.

Læring:

Her hos os er der læring i alt.

Læring er ikke kun den faglige og planlagte læring. Den brede læring findes i alle hverdagens gøremål. Læringen sker både bevidst og ubevidst for børnene.

Vi er opmærksomme på, om læringsmiljøet er aktuelt i forhold til de ønsker, behov og interesser der er i børnegruppen.

Vi er bevidste om vores egen faglighed og rolle, og har fokus på at hjælpe børnene med at være undersøgende, eksperimenterende og nysgerrige på egen læring.

Vi arbejder med både korte og længerevarende forløb med udgangspunkt på børnenes forskellige udviklingsniveauer.

Børnefællesskaber:

Her hos os oplever og ser vi mange børnefællesskaber. Fællesskaberne foregår i gruppen, i små grupper og på tværs af alder, søskende og kultur. De kan være selvvalgte eller voksenstyrede.

Vores struktur, rammer og rum åbner muligheder for de forskellige børnefællesskaber.

Alle børn er en del af fællesskabet, fra den dag de starter her, og kan bidrage uanset forudsætninger.

Aktiviteter her hos os, der ydermere er med til at styrke børnefællesskaberne, er f.eks. emnedage på tværs af grupperne, ture ud af huset, koloni, udflytterdage, virksomhedsbesøg og traditioner op til højtiderne.

Pædagogisk læringsmiljø:

Vores struktur understøtter mulighederne for at selv de mindste læringsmiljøer udnyttes. Vi er bevidste om, at rum som garderobe og toilettet også er læringsrum. Dette gælder fra barnet træder ind ad døren om morgenen til børnehaven forlades igen.

Vi har aldersintegrerede basisgrupper, for dy yngste og en førskolegruppe, hvor læringsrummet for individuel og fælles læring er målrettet den enkelte gruppe.

Hos os er det vigtigt, at børnene lærer med og af hinandens forskelligheder.

Vores læringsmiljøer bærer præg af børnenes nysgerrighed, fantasi, kreativitet og fordybelse. Vi følger børnenes spor, og tilrettelægger aktiviteter ud fra børnenes perspektiv, hvor dialog, observation og kommunikation er væsentlige. Der bliver lyttet til både børn og voksne med henblik på, at ændre mulighederne for alsidig udvikling i de forskellige læringsmiljøer.

Vi benytter os af læringsmiljøerne, der er i vores nærmiljø. Eksempler herpå er f.eks. bibliotek, skole, skov, mose og virksomheder.

Samarbejde med forældre om børns læring:

Forældrene inddrages i børnenes hverdag, Vi opfordrer forældrene til aktivt at involvere sig i deres barns hverdag.

Vores forventninger til jer som forældre:

- I har medansvar for jeres barns trivsel, udvikling og læring.
- Hold os løbende orienteret om vigtige begivenheder i barnets liv.
- Orienter jer løbende på AULA, og svar når det er påkrævet.
- Hjælp jeres barn med at holde orden i garderoben, og sørg for der altid er relevant overtøj/skiftetøj.
- Vær deltagende i sociale arrangementer for jeres barns skyld.
- Bidrag positivt til fællesskabet.
- Vi opfordrer til at I henvender jer til os, når I har ris og ros.

Desuden består forældresamarbejdet af de små dagligdags-snakke i hverdagen, telefonsamtaler, ekstra samtaler hvis det skønnes nødvendigt.

Inden barnet begynder i børnehaven, afholdes der en opstartssamtale, der bliver efterfulgt af en samtale efter de første 3-6 måneder.

Sidst på året afholdes der individuelle samtaler for forældrene til de kommende skolebørn.

Vi har et årligt forældremøde, med valg til bestyrelsen, hvor vi forventer forældrene deltager. Ofte inviteres der en oplægsholder. Det kan f.eks. være en fysioterapeut, talepædagog eller psykolog. Mødet afsluttes i basisgruppen, hvor pædagogen informerer omkring gruppen, og forskellige emner tages op sammen med forældrene.

Børn i udsatte positioner:

Vi møder alle børn og familier med en positiv og anerkendende tilgang uanset hvilke udfordringer der måtte være. Vi udviser rummelighed og fleksibilitet og ser muligheder frem for begrænsninger. Der etableres et meget tæt samarbejde med forældrene, som er et vigtigt grundlag for barnets trivsel, udvikling og læring.

Vi har et godt tværfagligt samarbejde med f.eks. PPR (talepædagog, børnefysioterapeut, børnepsykolog), Specialpædagogisk Team og tidlig forebyggelse.

Med de rammer og ressourcer vi har til rådighed, bestræber vi os på at løfte de udsatte børn i forhold til de forudsætninger de har. F.eks. arbejder vi med udsatte børn i grupper og den pædagogiske planlægning tilrettelægges på flere niveauer. Målet er, at det udsatte barn bliver en betydningsfuld del af børnefællesskabet. Dette gøres bl.a. ved at skabe forståelse og accept hos de andre børn omkring forskellighed, og det at have særlige behov.

Sammenhæng til børnehaveklassen:

For at give børnene en tryk overgang til skolen, har vi et tæt samarbejde med Tinglev Skole. I løbet af foråret besøger børnene skolen af flere omgange. Denne brobygning med skolen gør at børnene møder skolens struktur, læringsmiljø og personale, og er med til at forberede børnene på deres kommende skolegang.

Det sidste år i børnehaven arbejdes der målrettet med skoleforberedende aktiviteter, som f.eks. matematiske begreber og skriftsprog, for at gøre børnene nysgerrige på læring. Vi stiller flere krav og giver større udfordringer. Der arbejdes med børnenes personlige robusthed, lysten til nye oplevelser samt dét at kunne begå sig i det store fællesskab, hvor der er flere krav og regler.

Vi ser det ikke kun som børnehavens opgave at understøtte barnet i at blive skoleparat, men også som et stort forældreansvar. Ved forældremødet i oktober, er det primære emne for førskolegruppens forældre skoleparathed samt den kommende skolestart. Desuden afholdes der en individuel børnehave-hjem samtale, hvor der sættes fokus på, hvad der i fællesskab skal arbejdes med inden skolestart.

Børnehaven samt forældrene skal udfylde et overgangsskema som bruges i dialogen mellem børnehaven og skolen ved et overleveringsmøde inden sommerferien.

Inddragelse af lokalsamfundet:

Tinglev er et lille lokalsamfund, som byder på mange oplevelser. Vi benytter os bl.a. af lokale virksomhedsbesøg.

De kommende skolebørn får i vinterhalvåret ugentligt besøg af en pensioneret lærer, der læser og fortæller historier for børnene samt gør dem nysgerrige på lyde, rim, remser m.m.

Biblioteket bruges af børn og personale til lån af bøger. Desuden gør vi brug af bibliotekets arrangementer som f.eks. teaterforestillinger og udstillinger.

For at skabe en god overgang fra dagpleje til børnehave, har vi et tæt samarbejde med dagplejen, der kommer på besøg inden et barn skal starte hos os. Sammen med dagplejen afholdes der årligt Sangens Dag i Byskoven, hvor byens daginstitutioner, 0.klasse og nogle plejehjemsbeboere deltager.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø:

Her hos os er det vigtigt at have små funktionelle rum i rummet. Læringsrummet skal være overskueligt og indbydende, og der skal være plads og rum til fordybelse. For at højne læringen og samtidig mindske støjniveauet inddeles børnene i mindre grupper, når det er muligt. Legepladsen er ligeledes opdelt i forskellige læringsrum, der indbyder til fysisk aktivitet og eksperimenterende leg.

Personalet er igennem iagttagelser og observationer opmærksomme på børnenes trivsel, sundhed og læring.

For os er det vigtigt, at børn og voksne behandler hinanden med respekt ved at bruge en adfærd og en omgangstone, der er præget af gensidig accept og forståelse.

Børnenes produkter bliver brugt som inspiration og udsmykning af institutionen. Der lægges vægt på at behandle børnenes produkter med respekt, de rammes ind og hænges op eller udstilles i en montre.

Børnene får mulighed for at sætte deres eget præg på institutionen og inddrages i relevante beslutninger. Gennem demokratiske processer inddrages børnene - afhængig af alder og modenhed. Børnenes perspektiv undersøges og synliggøres f.eks. ved hjælp af børneinterview, og børnene bliver bedt om at tage billeder af det, de synes er godt og dårligt.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling:

Det er vigtigt at barnet oplever forståelse for sin egen personlighed, føler sig værdsat og betydningsfuld i fællesskabet.

Børnene er en del af fællesskabet fra det øjeblik de træder ind ad døren. Her mødes de af nærværende voksne, der skaber tryghed og tillid samt agerer og møder børnene i øjenhøjde.

Det er i relationen og samspil med andre, at børn udvikler personlige kompetencer. Alle skal kunne føle sig som en del af fællesskabet med de forudsætninger, de har og kan byde ind med.

Vi tager udgangspunkt i barnets grundlæggende individuelle færdigheder. Vi styrker selvtillid og selvværd for at barnet tør møde - og kan håndtere - nye og uforudsete situationer. At barnet kan klare modgang samt have mod til at tage initiativ, sige til og fra, og til at acceptere fejl. Vi støtter børnene i at blive livsduelige og styrke deres personlige robusthed.

Det er især i basisgruppen og i de pædagogisk planlagte aktiviteter, vi kan stille passende krav til barnet, men også udfordre barnet i den nærmeste udviklingszone. Med en anerkendende tilgang støttes og hjælpes børn i at tilkendegive følelser og holdninger, men også at acceptere og håndtere egne og andres følelser.

Børnene har medbestemmelse og er medskabende af deres hverdag i børnehaven. De bliver hørt og set i dagligdagen, og det pædagogiske personale er opmærksomme på børnenes spor.

Social udvikling:

Det er i legen, at børn øver sig på de sociale kompetencer. Børnene opbygger relationer, interagerer med hinanden, og de øver sig på at gå på kompromis, vise hensyn og samarbejde. Konflikthåndtering vægtes højt, hvor vi går ind og understøtter børnene i at sætte ord på følelser og forhandle sig frem til acceptable løsninger for begge parter. Vores struktur byder såvel på fri leg, men også rammesat leg i gruppetiden, hvor vi har mulighed for at understøtte de børn, der har brug for det.

Vi lægger stor vægt på, at børnene får en fornemmelse af, hvordan de skal begå sig i et fællesskab. Hertil benytter vi 3 enkle positive "leveregler".

1. Vi passer på os selv og hinanden
2. Vi passer på vores ting
3. Vi passer på dyrene og naturen

Alle der har deres gang i børnehaven skal bestræbe sig på dette og være gode rollemodeller. Vi opfordrer til, at alle taler pænt til hinanden - også selvom bølgene går højt.

Vi respekterer og anerkender forskellighed, og anser forskellighed som en ressource. Vi inddrager børnenes forskellige kunnen og viden, så hvert enkelt barn værdsættes for det de kan bidrage med. Der tages individuelle hensyn og stilles passende krav til børnene.

Kommunikation og sprog:

Sproget er med til at opbygge et fundament for udvikling, trivsel og læring. Det er især i relationerne, at sprog og kommunikation udvikles. Det er både når børn agerer indbyrdes med hinanden, men også sammen med den voksne, eller i det store fællesskab. Dette betyder, at vi som personale skal være gode rollemodeller, og skal være opmærksomme på at supplere sproget med fagter og mimik. Vi understøtter aktiviteter og handlinger sprogligt, bruger et nuanceret sprog samt stiller spørgsmål frem for at svare, så børnene bliver sprogligt aktive. Dialogisk læsning er en af de metoder vi bruger. Vi arbejder med fokus-ord, og har f.eks. myldre-plakater og myldrebøger der indbyder til indbyrdes kommunikation.

Vi tilbyder et stimulerende og sprogudviklende læringsmiljø. Fra vi kommer til vi går hjem, stimuleres sproget i de mange små læringsmiljøer, der er i institutionen.

I gruppen arbejdes der målrettet med sproget på daglig basis. Vi gennemfører sprogvurdering på alle børn, når de er 3 år og 5 år. Vi har et godt samarbejde med høre-tale konsulenterne og 2-sprogsteamet.

Som en del af vores sprogarbejde kommer der i vinterhalvåret, på ugentlig basis en pensioneret lærer og læser for de kommende skolebørn. Tal, bogstaver samt skriftsproget er synligt i institutionen, og vi motiverer børnene til at bruge børneskrift. Bøger, musik og skrivematerialer er frit tilgængeligt for børnene.

Krop, sanser og bevægelse:

Barnet erfarer verden gennem kroppen - såvel alene som sammen med andre. Herigennem udvikler de motorikken og sanserne stimuleres og dermed styrkes barnets personlige udvikling og det sociale fællesskab.

Vores læringsmiljøer indbyder til motorisk udfoldelse, men også til ro både ude og inde. Barnet skal have mulighed for at udvikle kropskendskab og bevægelsesglæde i pædagogisk planlagte aktiviteter i basisgruppen, men også i spontant opståede aktiviteter. Grovmotorikken, finmotorikken samt primærsanserne er medtænkt i alle hverdagens aktiviteter og gøremål. Konstruktionslegetøj, papir og sakse er frit tilgængelige, og der er fokus på selvhjulpenhed ved af- og påklædning.

Legepladsen er indrettet som et læringsrum der udfordrer kroppen og stimulerer sanser og bevægelsesglæde. Vi er ude i al slags vejr og bruger mulighederne i nærmiljøets forskellige terræn.

Det er vigtigt at det pædagogiske personale er motiverende rollemodeller.

Vi arbejder bevidst med begreber som sundhed og hygiejne. Dette afspejles både i diverse pædagogiske forløb, kostpolitikken samt vores frugtordning.

Natur, udeliv og science:

Hos os bruger vi naturen som et vigtigt læringsmiljø, der ikke kun indbyder børnene til leg, men også til at være eksperimenterende og forskende.

Vi er beliggende i et oplevelsesrigt nærmiljø, hvor der både er skov og mose. Vi har en indbydende legeplads med mange udfoldelsesmuligheder som f.eks. huler, klatretræer, udfordrende terræn og et rigt dyreliv. For at opleve andre former for natur, tager vi bl.a. på koloni ved skov og strand.

Via en undersøgende tilgang introduceres børnene for science. Dette gør vi ved at arbejde med naturvidenskabelige sammenhænge og give børnene en begyndende matematiske forståelse, f.eks. ved at eksperimentere med vægt og mål. Ligeledes iagttages og undersøges dyrelivet, og der laves forsøg med såning og planter. Dette arbejdes der med i de pædagogiske forløb, hvor vi bl.a. også inddrager naturfænomener og de skiftende årstider.

Vi bruger naturen og dens materialer hensigtsmæssigt i forskellige sammenhænge, og formidler samtidig vigtigheden af at passe på naturen - derfor gør vi brug af genbrugsmaterialer i vores hverdag.

Kultur, æstetik og Fællesskab:

Når børn deltager i fællesskaber, udvikles en forståelse for egne og andres kulturelle værdier, baggrunde og traditioner.

Det understøtter vi bl.a. ved at tilbyde forskellige læringsmiljøer, som opfordrer til kreativitet, fantasi og nysgerrighed. Læringsmiljøerne og det pædagogiske personale

skal inspirere og støtte børnene i at eksperimentere og indgå i skabende processer. Børnene skal præsenteres for kulturelle og æstetiske oplevelser, hvor de får mulighed for at afprøve sig selv i forhold til at bruge forskellige udtryksformer. Hos os kommer det til udtryk ved, at vi giver børn oplevelser af forskellig karakter såsom teaterforestillinger, musik, biblioteksbesøg og naturoplevelser. Der er altid forskelligartet materialer tilgængeligt til de skabende processer lige fra genbrugsmaterialer til bøger. Den kreative proces vægtes højt - lige fra den spæde start - til det færdige produkt. Vi arbejder i kortere og længerevarende forløb med flere indfaldsvinkler, hvor børnene præsenteres for forskelligartede læringsmuligheder.

Vi værdsætter vores traditioner og højtider, og støtter op om den mangfoldighed der er blandt børn, familier og personale. Vi formidler dansk kultur og tradition ved bl.a. at præsentere børnene for danske højtider. Samtidig kan der arbejdes der i små forløb med forældre og børn fra andre kulturer. Hermed skaber vi læring, rummelighed og åbenhed omkring andre værdier og kulturer.

Evalueringsskulturer

Her hos os reflekterer, justerer, ændrer og udvikler vi løbende vores pædagogiske praksis alt efter pædagogiske udfordringer, børnegruppens sammensætning og det enkelte barns behov.

Dette gør vi i hverdagen gennem faglige diskussioner og refleksioner i personalegruppen. Ligeledes er vi nysgerrige på hinandens pædagogiske praksis og stiller reflekterende spørgsmål.

Det Specialpædagogiske Team er tilknyttet institutionen, og vi benytter os af deres kompetencer og bruger dem som sparringspartnere.

Til den skriftlige evaluering findes en mappe med forskellige evalueringsmodeller, som kan benyttes. Modellerne er bl.a. Forandringsmodellen, SMTTE og Vækstmodellen.

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores evalueringsskulturer, hvor vi forsøger mere systematisk at dokumentere vores refleksioner samt handle herefter. Vi arbejder med prøvehandling, og evaluerer løbende.